Ministerie van Financiën

HEDEN - GRAAG 16 DEC RETOUR I.V.M. PUBLICATIE STAATSCOURANT EN INFORMEREN TK EN EK
TER BESLISSING
Aan
de minister 15/12
TER INFORMATIE
staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane
staatssecretaris van Financiën – Herstel en Toeslagen

SG-Cluster
Directie Juridische zaken

Persoonsgegevens

nota

Besluit vaststelling taken Staatssecretarissen van Financiën

Datum
12 december 2024

Notanummer
2024-0000569352

Bijlagen
1. Taakverdelingsbesluit
2. factsheet
3. brief Tweede Kamer
4. brief Eerste Kamer

Aanleiding

Op 28 november 2024 heeft u (minister) het taakverdelingsbesluit voor u (stas FBD) vastgesteld. In verband met de benoeming van u (stas HT) als Staatssecretaris van Financiën dient een nieuw taakverdelingsbesluit voor de Staatssecretarissen van Financiën door u te worden vastgesteld. Hierbij leggen we het nieuwe taakverdelingsbesluit aan u (minister) voor.

Beslispunten

- Bent u (minister) akkoord met de taakverdeling zoals opgenomen in het 'Besluit vaststelling taken Staatssecretarissen van Financiën'?
- U (stas FBD) wordt belast met de portefeuille 'Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane' en u (stas HT) met de portefeuille 'Herstel en Toeslagen'.
- Zo ja, wilt u (minister) het besluit (bijlage 1) en de Kamerbrieven (bijlage 3 en bijlage 4) ondertekenen?
- Stemt u (minister) in om deze beslisnota openbaar te maken, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Toelichting

Verantwoordelijkheid minister en staatssecretarissen

- Staatssecretarissen treden in de gevallen waarin de minister het nodig acht en met inachtneming van diens aanwijzingen, in zijn plaats als minister op. De staatssecretaris is daarom politiek verantwoordelijk voor de taken waarmee hij door de minister in het bijzonder is belast en kan hierover ter verantwoording worden geroepen door de Staten-Generaal.
- Het voorgaande laat onverlet dat u volgens de Grondwet leidinggeeft aan het gehele ministerie en daarmee in de Staten-Generaal volledig (politiek) aanspreekbaar bent voor het functioneren van de gehele ambtelijke organisatie. Hiertoe behoren ook de uitvoeringsDG's. Nadere informatie over de taak en verantwoordelijkheid van de minister en staatssecretarissen is opgenomen in de bijgevoegde factsheet (bijlage 2).

Taakverdelingsbesluit

- De taken waarmee de Staatssecretarissen van Financiën in het bijzonder worden belast, dienen op grond van de wet te worden vastgelegd in een besluit van de Minister van Financiën.
- In het taakverdelingsbesluit van 28 november 2024 was Staatssecretaris Van Oostenbruggen tijdelijk belast met zowel de portefeuille 'Fiscaliteit en Belastingdienst' als de portefeuille 'Toeslagen en Douane'.
- Als gevolg van het nieuwe taakverdelingsbesluit blijft Staatssecretaris Van Oostenbruggen naast de portefeuille 'Fiscaliteit en Belastingdienst' ook het onderwerp 'Douane' behartigen. Staatssecretaris Palmen wordt belast met de portefeuille 'Herstel en Toeslagen'.
- Beide staatssecretarissen zijn bij koninklijk besluit benoemd als 'Staatssecretaris van Financiën'. In het bijgevoegde besluit wordt geëxpliciteerd dat één staatssecretaris verantwoordelijk is voor de portefeuille 'Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane' en één staatssecretaris voor de portefeuille 'Herstel en Toeslagen'.
- Bij de ondertekening van correspondentie door een staatssecretaris wordt de aanduiding 'Staatssecretaris van Financiën' met een toevoeging van de aanduiding van de portefeuille gehanteerd.[1] Bij de ondertekening van wet- en regelgeving door een staatssecretaris wordt conform het benoemingsbesluit en het kabinetsbeleid, zoals opgenomen in de Aanwijzingen voor de regelgeving, (uitsluitend) de term 'Staatssecretaris van Financiën' gehanteerd. Deze werkwijze is gebruikelijk sinds de benoeming van twee staatssecretarissen binnen Financiën.
- Het taakverdelingsbesluit van 28 november 2024 wordt ingetrokken.
- Het nieuwe taakverdelingsbesluit werkt terug tot en met 13 december 2024. Dit is een dag na de benoeming van mr. Palmen. Daarvoor is gekozen, omdat mr. Palmen op 13 december begint met haar werkzaamheden en Staatssecretaris Van Oostenbruggen nog tot en met 12 december bevoegd moet zijn om stukken op het terrein van 'Toeslagen' af te doen.
- Na ondertekening van het besluit zullen wij zorgdragen voor publicatie daarvan in de Staatscourant. Een afschrift van het besluit zal tevens als bijlage bij de brieven aan de TK en EK worden gevoegd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[1] De aanduiding die in die stukken gehanteerd wordt, is Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane en Staatssecretaris van Financiën – Herstel en Toeslagen.

Factsheet taak en verantwoordelijkheid minister en staatssecretaris

Grondwet

- De Grondwet bepaalt dat een ministerie onder leiding staat van een minister. Hieruit volgt dat de minister leidinggeeft aan de ambtenaren van zijn ministerie. Het opdragen van de leiding van de ministeries aan de ministers impliceert ook dat ministers krachtens artikel 42 van de Grondwet verantwoordelijk zijn, dat wil zeggen volledig aanspreekbaar zijn in de Staten-Generaal voor het functioneren van hun ambtelijke organisatie.
- Uit de Grondwet volgt verder dat een staatssecretaris in de gevallen waarin de minister het nodig acht in plaats van de minister optreedt. Hierbij moet de staatssecretaris de aanwijzingen van de minister in acht nemen. Het verschil met ambtenaren is dat de staatssecretaris niet krachtens mandaat handelt, maar dat hem bevoegdheden zijn toegekend en verplichtingen zijn opgelegd die eveneens toekomen aan, respectievelijk verbonden zijn met, het ministersambt. Net als de minister is de staatssecretaris zelfstandig verantwoording verschuldigd aan beide Kamers der Staten-Generaal. De staatssecretarissen zijn dus verantwoordelijk voor hun eigen portefeuille.
- Aangezien de staatssecretaris ondergeschikt is aan de minister, is voor het handelen (of nalaten) van de staatssecretaris ook de minister verantwoordelijk. Dat geldt in versterkte mate wanneer de minister instructies heeft gegeven aan de staatssecretaris in een specifiek geval.

Ministerraad

- Ministers zijn lid van de minsterraad en hebben stemrecht (artikelen 2 en 11 van het Reglement van orde voor de ministerraad).
- Staatssecretarissen kunnen met *raadgevende stem* aan de ministerraad deelnemen als er onderwerpen worden behandeld waarbij zij uit hoofde van hun taak rechtstreeks zijn betrokken, bij afwezigheid van de minister, of voor zover de raad om een andere reden hun aanwezigheid wenselijk acht (artikel 3, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van het Reglement van orde voor de ministerraad).

Inrichting ambtelijke organisatie

- Omdat de minister de leiding heeft over het ministerie, is hij verantwoordelijk voor de inrichting van de ambtelijke organisatie.
- De minister bezit bevoegdheden van rechtspositionele aard jegens de ambtenaren.

Informatiehuishouding

- Ook de informatiehuishouding van het ministerie valt onder de verantwoordelijkheid van de minister. Dat betekent dus dat hij verantwoordelijk is voor de kaders en de randvoorwaarden om een goede informatiehuishouding te voeren.
- De staatssecretarissen zijn er binnen hun werkterrein echter wel verantwoordelijk voor dat deze kaders worden opgevolgd.
- Voor Financiën betekent dit bijvoorbeeld in de praktijk dat de minister verantwoordelijk is voor een deugdelijk archiefsysteem en gebruikersreglement conform de beveiligingseisen.

- De drie bewindspersonen zijn er echter zelf verantwoordelijk voor dat binnen hun werkterrein dit beleid wordt nageleefd. En dat stukken dus worden opgeslagen.

Informatievoorziening

- Ministers en staatssecretarissen dragen zelf binnen hun werkterrein de verantwoordelijkheid om te voldoen aan bijvoorbeeld de inlichtingenplicht jegens de Eerste en Tweede Kamer op grond van artikel 68 Grondwet of openbaarmaking op grond van de Wet open overheid (Woo).
- De minister is wel verantwoordelijk voor de randvoorwaarden om aan deze verplichting te voldoen. Hierbij moet worden gedacht aan de ambtelijke organisatie en systemen om de informatie te kunnen verschaffen.
- Doordat de minister eindverantwoordelijk blijft, is hij uiteindelijk ook aanspreekbaar als de informatievoorziening binnen het werkterrein van de staatssecretaris onvoldoende is.

Verwerkingsverantwoordelijke

- De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) richt zijn verplichtingen tot de verwerkingsverantwoordelijke.
- Dit is de (rechts)persoon of overheidsinstantie die het doel van de verwerking persoonsgegevens en de middelen hiervoor vaststelt.
- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gebruikt de verwerkingsverantwoordelijke ook als adressant voor het handelen van de organisatie. De AP gaat niet zelf onderzoeken wie binnen een organisatie verantwoordelijk is voor een bepaalde verwerking.
- Voor het ministerie van Financiën en de daartoe behorende diensten en agentschappen geldt dat de minister verwerkingsverantwoordelijke is. En dat hij zijn verplichtingen en taken kan mandateren.
- Dit betekent in ieder geval dat de minister verantwoordelijk is voor de interne privacyorganisatie en het privacybeleid.
- Voor de staatssecretarissen geldt dat zij er verantwoordelijk voor zijn dat binnen hun werkterrein aan de privacyregels en het beleid wordt voldaan. Dit geldt ook voor de ministeriële verantwoordelijkheid richting de Staten-Generaal.
- Dit betekent dus dat de staatssecretaris verantwoording moet afleggen over concreet handelen binnen zijn werkterrein. Dus in het geval van Financiën zijn de staatssecretarissen verantwoordelijk voor het naleven van de privacyregels door de Belastingdienst, de Dienst Toeslagen en de Douane.
- De minister is naast zijn eigen werkterrein verantwoordelijk als de integrale privacyorganisatie niet op orde is. Bovendien blijft hij medeverantwoordelijk voor het takenpakket van de staatssecretarissen.